

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecătorii – Cobzac Elena și Țurcan Anatolie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către condamnatul Condrea Valeriu, prin care solicită casarea încheierii Judecătoreii Chișinău sediul Ciocana din 18 iulie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Condrea Valeriu xxxxx născut la xxxxx,
domiciliat în orașul xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 07.06.2019 - 18.07.2019;

2. Instanța de apel: 05.09.2019 - 23.10.2019;

3. Instanța de recurs: 16.12.2019 –18.03.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

CONSTATĂ :

1. La 06 iunie 2019, condamnatul Condrea Valeriu, a adresat instanței de judecată o plângere împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, solicitând reducerea termenului de detenție în baza art. 473⁴ al. 6) și art. 385 al. 5), 6) Cod de procedură penală.

2. Prin încheierea Judecătoreii Chișinău, sediul Ciocana din 18 iulie 2019, a fost admisă parțial plângerea, s-a constatat faptul că, condamnatul Condrea Valeriu, a fost deținut în perioadele 02.04.2013-07.05.2015, 14.05.2015-29.07.2015 în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a dispus reducerea pedepsei condamnatului Condrea Valeriu, pentru perioada totală de 841 (opt sute patruzeci și unu) zile în care s-a aflat în detenție.

Termenul pedepsei definitive stabilite lui Condrea Valeriu s-a redus cu 168 (una sută șazeci și opt) zile, iar în privința perioadei rămase de 1 (una) zi, cu titlu de despăgubire, s-a acordat condamnatului Condrea Valeriu, suma de bani în mărime de 50 (cincizeci) lei, și anume o unitate convențională pentru o zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasa, din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R.M.

3. Nefiind de acord cu încheierea, în termen a declarat recurs condamnatul Condrea Valeriu, prin care a solicitat admiterea recursului, anularea încheierii pe motiv

că este ilegală. Reducerea pedepsei de executare în temeiul art. 474⁴ alin.6 Cod de procedură penală din Legea 272 din 29.11.2018 pentru perioada deținerii sale în IP.13 Chișinău 02.04.2013 - 29.07.2015 drept recompensa pentru suferințele suportate de către dânsul în urma deținerii sale în IP.13 Chișinău în condiții inumane crude și degradante de detenție. Reducerea pedepsei de executare în temeiul art. 473⁴ alin.4 Cod de procedură penală din Legea nr. 272 din 29.11.2018 pentru perioada detenției sale în IP.4 Cricova de la 29.07.2015 și până în prezent drept recompensă pentru suferințele suportate de către dânsul în urma detenției lui în IP.4 Cricova cu calculul următor 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție în condiții contrare art. 3 din Convenția CEDO.

3.1 În motivarea recursului, condamnatul Condrea Valeriu a invocat că, chiar și în urma prezentării tuturor probelor și a documentelor justificative cerințelor înaintate, instanța a adoptat o încheiere ilegală.

Indică condamnatul Condrea Valeriu că, în prezent este deținut în IP. 4 Cricova în condiții contrare art.3 din Convenția Europeană CEDO, deoarece este deținut în celula unde lipsesc metri necesari pentru numărul persoanelor deținute în aceste celule, lipsa celulelor unde nu se fumează, deoarece nu fumează și nici odată nu a fumat, dar este nevoit să stea în celula unde se fumează, dar lipsește sistemul de ventilare a celulelor, și multe altele. Agravarea stării sănătății sale în procesul executării pedepsei în IP.4 Cricova, unde în prezent din cauza majorării tensiunii arteriale, din lipsa tratamentului medical necesar, este nevoit să procure unele medicamente din contul propriu numai pentru menținerea tensiunii arteriale foarte înalte, gr. 3, care duce la: complicații ale sistemului cardiovascular, accidente vasculare cerebrale AVC, aritmie, insuficiența renală, infarct miocardic, și decesul persoanei, și având în vedere faptul că prin Hotărârea Judecătorei Buiucani din 13.12.2018, și ulterior prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 17.04.2019 prin care a fost menținută fără modificării Hotărârea Judecătorei Buiucani din 13.12.2018 prin care s-a constatat încălcările drepturilor prevăzute și garantate de art. 3 din Convenția Europeană CEDO ca urmare a detenției în condițiilor inumane și degradante.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019 a fost respins recursul condamnatului Condrea Valeriu ca fiind nefondat și menținută, fără modificări, încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 18 iulie 2019.

5. Nefiind de acord cu decizia, condamnatul Condrea Valeriu a depus recurs în anulare, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătorei Chișinău sediul Ciocana din 18 iulie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie redusă pedeapsa de executare definitivă:

În temeiul art. 473⁴ alin. 6 Cod de procedură penală din Legea 272 din 29.11.2018 pentru perioada deținerii mele în IP.13 Chișinău 02.04.2013-29.07.2015 drept recompensă pentru suferințele suportate de către el în IP.13 Chișinău în condiții inumane, crude și degradante de detenție.

În temeiul art. 473⁴ alin. 4 Cod de procedură penală din Legea 272 din 29.11.2018 pentru perioada deținerii mele în IP.4 Cricova 29.07.2015 - până în prezent drept

recompensă pentru suferințele suportate în condiții contrare art. 3 din Convenția Europeană CEDO cu calculul următor: de la 1 la 3 zile de reducere pentru 10 zile de detenție.

5.1 În motivarea recursului petiționarul a indicat că, instanța de fond și Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău nu au ținut cont de principiile proporționalității și echității compensatorii dintre prejudiciul cauzat în perioada aflării sale în detenție în condiții inumane, crude și degradante de detenție în IP.13 Chișinău perioada 02.04.2013 - 29.07.2015 peste 29 luni cu calcularea a 2 zile de reduceri pentru fiecare 10 zile de detenție din termenul total de executare a pedepsei definitive care nu are efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

În viziunea sa în cadrul procedurii precedente iau fost încălcate drepturile garantate de Constituția RM și Convenția Europeană CEDO, ceea ce constituie un viciu fundamental care a afectat Hotărârea pronunțată și astfel și se încadrează în temeiurile pentru Recurs în Anulare prevăzute de Lege. La judecarea cauzei date nu s-a ținut cont de faptul ca R. Moldova a fost condamnată de Curtea Europeană CEDO de nenumărate ori pentru violarea art. 3 din Convenția Europeană pentru încălcări similare.

Având în vedere faptul că, a fost deținut în IP.13 Chișinău perioada 02.04.2013 - 29.07.2015 în urma acestei detenții s-a agravat starea sănătății din cauza condițiilor de detenție, iar din cauza paraziților din Penitenciar a contractat infecții, alimentația zilnică era insuficientă și era servită cu încălcarea normelor de igienă și nu conținea calorii suficiente, a fost obligat să împartă patul cu unu sau doi deținuți în celulele supraaglomerate fără încălzire iarna, fără aerisire degajând în timpul verii o căldură sufocantă, insuficientă lumină solară în aceste celule, indică condamnatul că, aceste încălcări au loc și de la 29.07.2015 până în prezent în IP.4 Cricova unde execută actual pedeapsa.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești **după epuizarea căilor ordinare de atac.**

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la **judecarea cauzei**, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

În contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că, în ordinea recursului în anulare, potrivit modificărilor din Codul de procedură penală din 27 octombrie 2012, poate fi atacată doar sentința, legalitatea căreia este verificată pe căile ordinare de atac – în apel și în recurs și a devenit irevocabilă la momentul pronunțării deciziei instanței de recurs.

Astfel, hotărârile judecătorești, prin care s-au soluționat alte chestiuni decât vinovăția persoanei, nu se supun căilor de atac, prevăzute de lege prin dispoziții imperative, de la care nu se permite nici o derogare, iar în speța dată a fost examinată plângerea condamnatului Condrea Valeriu împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

Prin urmare, raportând prevederile legale menționate supra la cauza dată, instanța de recurs constată, că recurentul contestă decizia instanței de recurs potrivit căreia a fost respins recursul condamnatului Condrea Valeriu și menținută fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 18 iulie 2019, iar o atare decizie nu este susceptibilă de a fi atacată, deoarece nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. art. 456, 432 alin. (1), (2) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Condrea Valeriu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 18 martie 2020.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie